

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 27. května 2021
Č. j.: 2021 / 54748 / 570
Ke sp. zn. Sp/2020/444/573
Počet stran: 12

P Ř Í K A Z

Česká národní banka (dále také „správní orgán“ nebo „ČNB“) jako správní orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“) a dále jako orgán dohledu nad dodržováním jednotlivých ustanovení zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o distribuci a pojištění a zajištění“ nebo „ZDPZ“), rozhodla podle ustanovení § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) ve spojení s ustanovením § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v řízení se společností ALLFIN PRO Holding a.s., IČO 286 04 911, se sídlem Zahradní 2475/57, Východní Předměstí, 326 00 Plzeň (dále také jen „účastník řízení“), takto:

Společnost ALLFIN PRO Holding a.s., IČO 286 04 911, se sídlem Zahradní 2475/57, Východní Předměstí, 326 00 Plzeň, byla shledána vinnou tím, že jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o distribuci pojištění a zajištění:

- (i) v období 19.6.2019 do 3.6.2020 nezaznamenala ve 30 případech pojistných smluv či jejich návrhů v záznamu z jednání řádně důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání daného pojištění a vysvětlení dopadů sjednání pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik;**
- (ii) v období od 9.9.2019 do 14.5.2020 neprovedla v 5 případech smluv rezervotvorného pojištění řádně analýzu všech informací potřebných pro poskytnutí rady týkající se sjednání nebo podstatné změny rezervotvorného pojištění, když ve 4 případech nezjišťovala všechny informace nutné pro řádné provedení analýzy a v 1 případě nedala zákazníkovi vybrat z dostatečného počtu vhodných pojistných produktů;**
- (iii) v období od 1.2.2019 do 16.6.2020 nezavedla a neuplatňovala přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti pravidla kontroly činnosti svých vázaných zástupců;**

t e d y p o r u š i l a

ad (i) povinnost podle ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (ii) povinnost podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. a) a b) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (iii) povinnost podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

č í m ž s e d o p u s t i l a

ad (i) přestupku podle ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (ii) přestupku podle ustanovení § 114 odst. 1 písm. l) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (iii) přestupku podle ustanovení § 110 odst. 1 písm. c) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

a z a t o s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 114 odst. 2 písm. b) zákona o distribuci pojištění a zajištění pokuta ve výši 90 000 Kč (slovy devadesát tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

O D Ů V O D N Ě N Í

A. Identifikace účastníka

1. Společnost ALLFIN PRO Holding a.s., IČO 286 04 911, se sídlem Zahradní 2475/57, Východní Předměstí, 326 00 Plzeň (dále též jen „účastník řízení“), byla zapsána do obchodního rejstříku vedeným Krajským soudem v Plzni dne 11.11.2009.

2. Účastník řízení je zapsán v registru České národní banky od 1.2.2019 jako samostatný zprostředkovatel (dále též jen „SZ“) dle zákona o distribuci pojištění a zajištění¹.

¹ Účastník řízení byl pojišťovacím zprostředkovatelem v postavení pojišťovacího agenta pod registračním číslem 112254PA jako pojišťovací agent a pod registračním číslem 112255PM jako pojišťovací makléř a to dle zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona. Dále je také investičním zprostředkovatelem dle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů a disponuje oprávněním zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření dle zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů a je také vázaným zástupcem dle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů. Viz

B. Postup České národní banky před vydáním příkazu

3. Česká národní banka při vydání tohoto příkazu vychází ze skutkového stavu zjištěného v rámci kontroly provedené u účastníka řízení Českou národní bankou na základě příslušných ustanovení zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění. Kontrola je vedena pod spisovou značkou S-Sp-2020/00016/CNB/656 (dále jen „kontrola“)².

4. Kontrola byla zahájena doručením oznámení o zahájení kontroly ze dne 16.6.2020 účastníku řízení, dne 16.6.2020. Výsledky kontroly shrnul správní orgán v protokolu o kontrole ze dne 15.10.2020 (dále též jen „kontrolní protokol“). Proti kontrolnímu protokolu podal účastník řízení námitky datované ke dni 30.10.2020 (dále též jen „námitky“) a rozhodnutím ze dne 26.11.2020 správní orgán námitky vypořádal (dále též jen „rozhodnutí o námitkách“)³.

5. Kontrolní období v oblasti zprostředkování pojištění a dodržování povinností v této oblasti bylo posuzováno v období od 1.2.2019 do dne zahájení kontroly tj. 16.6.2020 (dále též jen „kontrolované období“), pokud není dále uvedeno jinak. Podle údajů z předložené evidence smluv⁴ účastník řízení zprostředkoval v kontrolovaném období uzavření celkem 2 536 pojistných smluv (dále též jen „PS“). Ve 2 289 případech se jednalo o smlouvy neživotního pojištění, ve 247 případech o smlouvy životního pojištění, přičemž v 56 případech se jednalo o rezervotvorné pojištění⁵.

C. Skutková zjištění, námitky a právní kvalifikace

6. Skutková zjištění učiněná v průběhu kontroly rozhodl správní orgán rozčlenit dle jednotlivých porušení zákona o distribuci pojištění a zajištění.

7. Vzhledem k tomu, že správní orgán považuje skutková zjištění uvedená v kontrolním protokolu za závažná, rozhodl zahájit správní řízení.

1.1. Ad (i) výroku příkazu – Záznam z jednání

1.1.1. Skutková zjištění

8. Za účelem ověření dodržování zákonných požadavků týkajících se jednání se zákazníky byl z předložené evidence smluv vybrán a prověřen vzorek 30 pojistných smluv, resp. návrhů pojistných smluv⁶ (dále jen „PS“), které byly účastníkem řízení zprostředkovány

https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB10.VIZITKA?p_lang=cz&p_SEQ_ID=1326244&p_VER_ID=1008&p_DATUM=27.05.2021&p_ROL_KOD=

² Viz příloha spisu složka: *kontrolní spis_S-Sp-2020_00016_CNB_656*.

³ Vše viz příloha spisu CD-R č. 1.

⁴ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 29. 6. 2020, č. j. 2020/084587/CNB/650, složka: *Bod 19 - evidence PS*, soubor: *ČNB smlouvy.xls*.

⁵ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 31. 7. 2020, č. j. 2020/097616/CNB/650 složka: *Bod 8 - rozlišení životního pojištění*, soubor: *ČNB smlouvy.xls*.

⁶ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 31. 7. 2020, č. j. 2020/097616/CNB/650, složka: *Bod 1 – obchodní případy*, složka: *Příloha 2_produkce PZ*. V případě smlouvy č. [REDAKCE] se nejednalo o PS zprostředkovanou účastníkem řízení, viz vyjádření: Přijato ČNB dne 24. 9. 2020, č. j. 2020/120085/CNB/650, složka: *Bod 5 – vyjádření k uzavření PS*, soubor: *Vyjádření k uzavření PS [REDAKCE].docx*. Smlouvy datovány od 19.6.2019 do 3.6.2020.

9. Kontrolou obsahu předložených zákaznických složek PZ bylo zjištěno, že účastník řízení využíval, kromě formulářů spolupracujících pojišťoven, také vlastní dokumentaci, a to formuláře s označením *Záznam z jednání s klientem* a *Souhlas se zpracováním osobních údajů* (dále jen „Záznam z jednání PZ“), určené k plnění informační povinnosti vůči zákazníkům, zaznamenávání požadavků, potřeb a cílů zákazníka a dále k zaznamenávání doporučení pojistného produktu včetně důvodů tohoto doporučení.

- v případě 9 PS⁷ zaznamenal důvody pro doporučení sjednání daného pojištění výrazem „*dosavadní zkušenosti s plněním = dlouhodobě výborné*“, popř. jeho mírnou modifikací;
- v případě 5 PS⁸ zaznamenal důvody pro doporučení sjednání daného pojištění slovem „*cena*“;
- v případě 16 PS⁹ nevysvětlil dopady sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik.

12. Záznam z jednání je důležitým dokumentem, kterým PZ může v případě sporu prokázat, že jednal vůči zákazníkovi s odbornou péčí. Je tedy nezbytně nutné, aby obsahoval veškeré zákonem předepsané náležitosti a aby byl zpracován kvalitně a takovým způsobem, aby bylo možno rekonstruovat celý rozhodovací proces PZ od získání informací od zákazníka, přes vyhodnocení těchto informací, doporučení sjednání pojištění, až po řádné zaznamenání konkrétních důvodů, které k takovému doporučení vedly, včetně vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka a s tím souvisejících rizik.

[illegible]

⁸ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 31. 7. 2020, č. j. 2020/097616/CNB/650, složka: *Bod 1 – obchodní případy*, složka: *Příloha 2 produkce* PZ, soubory: [REDACTED].pdf, [REDACTED].pdf, [REDACTED].pdf, [REDACTED].pdf, [REDACTED].pdf.

4

investiční dotazník. Přijetí opatření k nápravě však nemůže zcela vést k zániku deliktní odpovědnosti účastníka řízení, ale bylo k němu přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při stanovení výše sankce

1.1.2. Právní kvalifikace

14. V souladu s ustanovením § 77 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění získá pojišťovací zprostředkovatel před sjednáním nebo podstatnou změnou pojištění od zákazníka informace týkající se jeho požadavků, cílů a potřeb. Podle ustanovení § 77 odst. 2 téhož zákona poskytne pojišťovací zprostředkovatel na základě získaných informací zákazníkovi doporučení, aby se mohl zákazník rozhodnout, zda sjedná nebo podstatně změni pojištění.

15. Podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění vyhotoví pojišťovací zprostředkovatel z jednání, které vedlo ke sjednání nebo podstatné změně pojištění, zejména na základě informací poskytnutých zákazníkem a v závislosti na charakteru pojištění, záznam z jednání obsahující požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s pojištěním, své doporučení a důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění. Podle ustanovení § 79 odst. 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění je součástí záznamu z jednání i vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik.

16. Česká národní banka má za prokázané, že účastník řízení v období od 19.6.2019 do 3.6.2020¹⁰ nezaznamenal ve 30 případech pojistných smluv či jejich návrhů v záznamu z jednání řádně důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání daného pojištění a vysvětlení dopadů sjednání pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik a porušil tak povinnost stanovenou v ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění, čímž se dopustil přestupku upraveného v ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) téhož zákona.

1.2. Ad (ii) výroku příkazu – Poskytování rady zákazníkům

1.2.1. Skutková zjištění

17. Kontrolou obsahu předložených zákaznických složek PZ rezervotvorného životního pojištění bylo zjištěno, že v 5 případech¹¹ smluv rezervotvorného životního pojištění účastník řízení používal pro zjišťování a záznam níže uvedených informací Záznam z jednání PZ, jehož součástí byl investiční dotazník a investiční dotazník spolupracujících pojišťoven. Kontrolou obsahu předložených zákaznických složek PZ bylo dále zjištěno, že v 4 případech PS¹² nebyly analyzovány právní vztahy zákazníka týkající se dalších produktů finančního trhu a v 1 případě¹³ (PS č. ██████████) byl zákazníkovi nabídnut pouze jeden pojistný produkt, čímž nebyla splněna podmínka výběru z dostatečného počtu vhodných pojistných produktů.

¹⁰ Období stanoveno dle požadovaného vzorku pojistných smluv (viz výše)

¹¹ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 31. 7. 2020, č. j. 2020/097616/CNB/650, složka: Bod 1 – obchodní případy, složka: Příloha 2_produkce PZ, soubory: ██████████.pdf, ██████████.pdf, ██████████.pdf, ██████████.pdf, ██████████.pdf.

¹² Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 31. 7. 2020, č. j. 2020/097616/CNB/650, složka: Bod 1 – obchodní případy, složka: Příloha 2_produkce PZ, soubory: ██████████.pdf, ██████████.pdf, ██████████.pdf, ██████████.pdf

¹³ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 31. 7. 2020, č. j. 2020/097616/CNB/650, složka: Bod 1 – obchodní případy, složka: Příloha 2_produkce PZ, soubor: ██████████.pdf.

18. Účastník řízení tedy ve výše uvedených případech neprovedl řádně analýzu všech informací potřebných pro poskytnutí rady týkající se sjednání nebo podstatné změny rezervotvorného pojištění. Rada se poskytuje i na základě analýzy finanční situace zákazníka a právních vztahů zákazníka týkajících se dalších produktů finančního trhu. Získané informace pak podle článku 10 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2359 ze dne 21. září 2017, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, pokud jde o požadavky na informace a pravidla výkonu činnosti vztahující se na distribuci pojistných produktů s investiční složkou (dále jen „Nařízení (EU) 2017/2359“) musí být přesné a aktuální.

1.2.2. Právní kvalifikace

19. Podle ustanovení § 78 odst. 1 ZDPZ poskytne PZ před sjednáním nebo podstatnou změnou rezervotvorného pojištění zákazníkovi radu týkající se vhodnosti těchto právních jednání pro zákazníka. Podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. a) téhož zákona se rada poskytuje na základě analýzy požadavků, cílů a potřeb získaných od zákazníka, dále rizik, kterým může být zákazník vystaven po dobu trvání pojištění, finanční situace zákazníka, znalostí a zkušeností zákazníka v oblasti investic, rizikové tolerance zákazníka a jeho schopnosti nést ztráty a právních vztahů zákazníka týkajících se dalších produktů finančního trhu a písm. b) výběru z dostatečného počtu vhodných pojistných produktů, které může pojišťovací zprostředkovatel distribuovat. Podle § 78 odst. 4 ZDPZ pak platí, že požadavky na informace, které jsou předmětem analýzy podle odstavce 2 písm. a) bodu 4, stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie vydaný podle čl. 30 odst. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97.

20. Podle článku 9 odst. 2 Nařízení (EU) 2017/2359 si zprostředkovatelé pojištění vyžádají od zákazníků nebo potenciálních zákazníků takové informace, které budou potřebovat zprostředkovatelé pojištění k tomu, aby porozuměli podstatným skutečnostem o zákazníkovi nebo potenciálním zákazníkovi a aby tak získali přiměřený základ pro stanovení toho, že jejich osobní doporučení poskytnuté zákazníkovi odpovídá investičním cílům dotyčného zákazníka nebo potenciálního zákazníka včetně rizikové tolerance dotyčné osoby, odpovídá finanční situaci dotyčného zákazníka nebo potenciálního zákazníka včetně schopnosti nést ztráty a zákazník nebo potenciální zákazník má potřebné znalosti a zkušenosti v oblasti investic v souvislosti s určitým druhem produktu nebo služby.

21. Podle článku 10 Nařízení (EU) 2017/2359 přijmou zprostředkovatelé přiměřená opatření k tomu, aby zajistili spolehlivost informací shromážděných o zákaznících a potenciálních zákaznících pro účely posouzení vhodnosti. Tato opatření zahrnují mimo jiné zajištění, aby si zákazníci uvědomili význam poskytnutí přesných a aktuálních informací.

22. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení nezjišťoval všechny informace nutné pro řádné provedení analýzy a že nedal zákazníkovi vybrat z dostatečného počtu vhodných produktů.

23. **Česká národní banka má za prokázané, že účastník řízení v období od 9. 9. 2019 do 14. 5. 2020¹⁴ neprovedl v 5 případech smluv rezervotvorného pojištění řádně analýzu všech informací potřebných pro poskytnutí rady týkající se sjednání nebo podstatné změny rezervotvorného pojištění, když ve 4 případech nezjišťoval všechny informace**

¹⁴ Období stanoveno dle uvedených 5 pojistných smluv (viz výše)

nutné pro řádné provedení analýzy ve smyslu ustanovení § 78 odst. 2 písm. a) ZDPZ a v 1 případě nedal zákazníkovi vybrat z dostatečného počtu vhodných pojistných produktů podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. b) ZDPZ, a tím se dopustil přestupku podle ustanovení § 114 odst. 1 písm. l) téhož zákona.

1.3. Ad (iii) výroku příkazu – Zajištění řádného provozování činnosti

1.3.1. Skutková zjištění

24. Účastník řízení předložil v rámci kontroly vnitřní předpis s označením *S12_1_19 Kontrola kvality zprostředkovatelské sítě* účinný od 10. 1. 2019¹⁵, podle kterého dle vyjádření¹⁶ účastníka řízení probíhají kontrolní mechanismy aplikované v rámci všech činností vázaných zástupců (dále též jen „VZ“). V článku 3. *Kontrolní mechanismy zprostředkovatelské sítě* této směrnice je stanoveno, že základními mechanismy kontrolní činnosti jsou mystery shopping, kontrola obsahu klientských složek jednotlivých VZ, welcome calls a účast nadřazených na jednáních se zákazníky. V článku 5. *Zásady při kontrolní činnosti* téže směrnice je stanoveno, že kontrolní orgán společnosti vyhodnotí v rámci své působnosti hlediska kvality zprostředkovatelské sítě společnosti, jednotlivých VZ (zaměstnanců), nestandardní produkční ukazatele a realizaci všech právních předpisů a interních směrnic společnosti v činnosti VZ (zaměstnance) s důrazem na kvalitu a úplnost zpracování obchodní dokumentace PZ (dokumentace kontraktačního procesu).

25. Kontrolou obsahu předložené směrnice bylo zjištěno, že pro žádný z uvedených kontrolních mechanismů není stanoven podrobnější prováděcí postup, nejsou blíže upraveny povinnosti účastníka řízení při kontrole produkce jeho pracovníků a VZ ani rozsah, četnost a obsah kontroly. Takto pouze obecným způsobem vymezené kontrolní mechanismy a pravidla kontroly činnosti bez podrobnějšího rozpracování kontrolních postupů nelze vzhledem k počtu VZ a zprostředkovaných PS považovat za přiměřené povaze, rozsahu a činnosti účastníka řízení.

26. V souvislosti s kontrolou kvality zprostředkovatelské sítě účastník řízení předložil dva zápisy¹⁷ z provedených kontrol z 20. 1. 2020 a 23. 2. 2020. Pokaždé bylo kontrolováno 9 pojistných smluv zprostředkovaných jedním VZ. Kontrolou obsahu těchto zápisů bylo zjištěno, že kontrolované parametry¹⁸ jsou shodné pro všechny druhy PS, životního i neživotního pojištění. Z kontrolovaných parametrů je pouze zřejmé, zda ho příslušná PS obsahuje či nikoliv, není však uvedeno, zda je kontrolovaný parametr dostatečný či nikoliv tzn. je hodnocen pouze výskyt parametru, nikoliv jeho kvalita. Mezi kontrolované parametry dále nejsou zavedeny důležité povinnosti účastníka řízení resp. jeho VZ vyplývající ze ZDPZ, např. vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka včetně souvisejících rizik, v případě rezervotvorného životního pojištění analýza finanční situace zákazníka, znalostí a zkušeností zákazníka v oblasti investic, rizikové tolerance zákazníka a jeho schopnosti nést ztráty, právních vztahů zákazníka týkajících se dalších produktů

¹⁵ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 29. 6. 2020, č. j. 2020/084587/CNB/650, složka: *Bod 7 – vnitřní předpisy*, soubor: *S12_1_2019 Směrnice ke kontrole kvality zprostředkovatelské sítě.doc*.

¹⁶ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 24. 9. 2020, č. j. 2020/120085/CNB/650, složka: *Bod 4 – kontrolní činnost*, soubor: *Kontrolní činnost.docx*.

¹⁷ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 29. 6. 2020 pod č. j. 2020/084587/CNB/650, složka: *Bod 11 – zprávy o vnitřních kontrolách*, soubor: *Zápis o kontrole VZ_████████.pdf*, *Zápis o kontrole VZ_████████.pdf*

¹⁸ Kontrolované parametry – odpovědi na otázky: „Je uveden správně klient, Je uvedeno správně IČO, Jsou zaznamenány požadavky a potřeby, Je zaznamenáno doporučení VZ, Je záznam doporučení k ukončení předch. pojištění, Je zaznamenáno odmítnutí rizik, Je zaznamenán zprostředkovaný produkt“.

finančního trhu a dostatečný počet vhodných pojistných produktů k výběru. Z předložených zápisů z kontrol rovněž není zřejmé, zda byly kontrolovány pouze PS nebo celé zákaznické složky PZ, popř. zda byla kontrolována úplnost zákaznických složek PZ.

27. Jak je uvedeno již výše, kontrolou obsahu dokumentace předložené k vybranému vzorku PS bylo zjištěno porušení zákonných povinností týkajících se záznamu z jednání a při poskytování rady zákazníkovi. Přezkoumáním obsahu předložených zápisů z provedených kontrol bylo zjištěno, že účastník řízení kontroloval produkci pouze některých VZ a kontrolu zaměřil jen na formální kontrolu přítomnosti vybraných parametrů v obchodní dokumentaci, tj. zda dokumentace obchodního případu kontrolovaný parametr obsahuje či ne, nikoliv však na jejich obsah, tj. jejich kvalitativní stránku. Účastník řízení přitom podle ustanovení čl. 5 s názvem *Zásady při kontrolní činnosti* vnitřního předpisu kontroly kvality měl kontrolu provést mj. s důrazem na kvalitu obchodní dokumentace, což představuje kontrolu nejen formální, ale především obsahové stránky.

28. Účastník řízení měl podle vnitřního předpisu kontroly vyhodnocovat rovněž realizaci všech právních předpisů, tzn. vyhodnocovat, zda jeho činnost probíhá postupem dle právních předpisů. Ze zápisů o provedené kontrole není zřejmé, zda toto vyhodnocení provedl a s jakým výsledkem. Ze skutečnosti, že účastník řízení nezjistil porušení zákonné povinnosti týkající se záznamu z jednání a při poskytování rady lze dovodit, že kontrola realizace právních předpisů uplatňována nebyla, nebo byla uplatňována nedostatečně.

1.3.2. Právní kvalifikace

29. Podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ SZ přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti zavede, udržuje a uplatňuje pravidla kontroly činnosti svých pracovníků a VZ a jejich pracovníků, zejména se zaměřením na kontrolu řádného dodržování pravidel jednání stanovených tímto zákonem, jinými právními předpisy v rozsahu, v jakém se vztahují k distribuci pojištění nebo zajištění, a přímo použitelnými předpisy Evropské unie v oblasti distribuce pojištění, a kontrolu řádného provozování činnosti.

30. Pravidla kontroly činnosti svých pracovníků a VZ, která účastník řízení zavedl, byla vzhledem k povaze, rozsahu a složitosti činnosti účastníka řízení s přihlédnutím k počtu zprostředkovaných PS (2 536) a spolupracujících VZ (33) v kontrolním období nepřiměřená a nedostatečná. Účastník řízení v kontrolovaném období spolupracoval s 33 VZ a 1 doplňkovým pojišťovacím zprostředkovatelem (DPZ), činnost zprostředkování pojištění byl oprávněn vykonávat pro 13 pojišťoven a 2 pobočky zahraniční pojišťovny v ČR a zprostředkoval uzavření 2 536 pojistných smluv, z toho ve 247 případech se jednalo o smlouvy životního pojištění. Účastník řízení ve výše uvedeném vnitřním předpise pouze výčtem stanovil základní kontrolní mechanismy kontrolní činnosti bez jejich podrobnějšího rozpracování, když pro žádný z kontrolních mechanismů nebyl ve vnitřním předpisu kontroly stanoven prováděcí postup. Vnitřní předpis kontroly kvality u žádného ze zavedených kontrolních mechanismů nestanovil pravidla jeho provádění, např. v jakém rozsahu a jak často má být prováděn a jaké skutečnosti se má týkat. Vnitřní předpis kontroly kvality obsahuje jen výčet kontrolních mechanismů a zásad. Za kontrolované období byly předloženy 2 zápisy o provedené kontrole, z jejichž obsahu je zřejmé, že účastník řízení kontroloval jen formální přítomnost některých parametrů zprostředkovaných PS bez kontroly jejich kvality, když kontrolu jiných povinností uložených ZDPZ zcela pominul. Z těchto skutečností vyplývá, že účastník řízení nezavedl pravidla kontroly činnosti, které by byly přiměřené povaze, rozsahu a složitosti jeho činnosti.

31. Česká národní banka má za prokázané, že účastník řízení v období od 1.2.2019 do 16.6.2020¹⁹ přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti nezavedl a neuplatňoval pravidla kontroly činnosti svých vázaných zástupců, čímž porušil povinnost podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) zákona o distribuci pojištění a zajištění, a tím se dopustil přestupku podle ustanovení § 110 odst. 1 písm. c) téhož zákona.

D. Odůvodnění pokuty

32. Ustanovení § 90 odst. 1 přestupkového zákona zmocňuje správní orgán, aby o přestupku rozhodnul příkazem a uložil trest v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty.

33. K možné liberaci dle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona Česká národní banka uvádí, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům uvedeným v tomto příkaze zabránil.

34. Na základě skutečností popsanych výše dospěl správní orgán k závěru, že se účastník řízení dopustil svým jednáním celkem 3 přestupků, za které lze uložit pokuty až do výše 135 125 000 Kč [přestupek upravený v ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) a l) zákona o distribuci pojištění a zajištění²⁰], 10 mil. Kč [přestupek upravený v ustanovení § 110 odst. 1 písm. c) ZDPZ].

35. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení spáchal více přestupků, postupuje Česká národní banka v souladu s ustanovením § 41 odst. 1 přestupkového zákona, který stanoví, že: *„Za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.“* V případě slovního obratu *„nejprísněji trestný“* je determinantem maximální výše sankce, zatímco v případě *„závažnosti“* jsou tímto determinantem skutkové okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán. V kontextu jednání účastníka řízení pak správní orgán vyhodnotil jako nejzávažnější pochybení, za které ukládá pokutu, problematiku porušení povinnosti stanovené účastníku řízení v ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění.

36. V souladu s ustanovením § 35 přestupkového zákona lze za přestupek uložit trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

37. Podle ustanovení § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména mimo jiné k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u právnické osoby k povaze její činnosti a u trvajících a pokračujících přestupků k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání. Česká národní banka má za to, že s ohledem na opakované porušení právních předpisů a na závažnost protiprávního jednání účastníka

¹⁹ Viz kontrolované období

²⁰ Vzhledem ke skutečnosti, že porušení účastníka řízení se týkalo distribuce i rezervotvorného pojištění, aplikuje se na daný případ vyšší horní hranice pokuty dle § 114 odst. 2 písm. b) ZDPZ.

řízení v tomto konkrétním případě, nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání (např. napomenutí) ani modifikace trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu) v úvahu a rozhodla o uložení trestu ve formě peněžitě sankce.

38. Ustanovení § 38 přestupkového zákona stanoví, že povaha a závažnost přestupku je dána zejména mimo jiné významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele. Správní orgán považuje jednání účastníka řízení v souvislosti s ustanovením § 38 písm. a), b) a d) přestupkového zákona za závažné. Jednou z nejzákladnějších povinností pojišťovacího zprostředkovatele ve vztahu k jeho zákazníkům a to proto, aby svým zákazníkům nezpůsobil jakoukoli škodu v souvislosti se sjednáním pojištění smlouvy, je vyhotovit záznam z jednání obsahující požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s daným pojištěním, doporučení a důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu daného pojištění a to včetně vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik. Co se týče účastníka řízení, ten uzavřel v období od 1. 2. 2019 do dne zahájení kontroly více než 2 500 pojistných smluv, tedy by měl věnovat náležitou pozornost na plnění požadavků stanovených zákonem na jeho povinnosti vůči zákazníkům resp. pravidla jednání vůči zákazníkům, tak aby zajistil naplnění povinnosti jednat s odbornou péčí podle ustanovení § 71 ZDPZ. Účelem záznamu z jednání je především ochrana zákazníka. Vysvětlení dopadů sjednání je důležitým prvkem v rámci komunikace se zákazníkem, neboť jsou mu tímto způsobem předány relevantní informace nutné pro vlastní posouzení sjednání či změny pojištění. Nevysvětlení dopadů sjednání pojištění na zákazníka je ze strany ČNB dlouhodobě považováno za závažné porušení právních předpisů.

39. K problematice ustanovení § 38 písm. c) přestupkového zákona Česká národní banka uvádí, že účastník řízení se dopustil vytýkaného jednání tím, že nevysvětlil zákazníkům dopady sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik. Účastník řízení se tak dopustil protiprávního jednání omisivně. Dále Česká národní banka vzhledem k charakteru účastníka řízení neponechala stranou faktor uvedený v ustanovení § 38 písm. f) přestupkového zákona, když účastník řízení vytvořil protiprávní stav, který udržoval po dobu skoro roku. Ve vztahu k ustanovení § 38 písm. g) přestupkového zákona se pak jednalo o vícero útoků, když vůbec nezaznamenal ve 30 případech v záznamu z jednání vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik.

40. Další nedostatky související s ustanovením § 78 odst. 1 resp. 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění byly shledány jak ve vztahu k informacím obsahujícím finanční situaci zákazníka či právním vztahům zákazníka týkající se dalších produktů finančního trhu, kdy účastník řízení má povinnost poskytnout radu zákazníkovi v souvislosti se sjednáním či změnou rezervotvorného pojištění na základě analýzy požadavků, cílů a potřeb získaných od zákazníka, dále rizik, kterým může být zákazník vystaven po dobu trvání pojištění, finanční situace zákazníka, znalostí a zkušeností zákazníka v oblasti investic, rizikové tolerance zákazníka a jeho schopnosti nést ztráty a právních vztahů zákazníka týkajících se dalších produktů finančního trhu. Dále je pak povinen účastník řízení jako pojišťovací zprostředkovatel poskytnout zákazníkům v případě rezervotvorného pojištění prohlášení o vhodnosti. Celý proces jednání účastníka řízení se zákazníky včetně všech zákonem stanovených dokumentů při distribuci pojištění je pak nutno řádně zaznamenávat přímo v záznamu z jednání při jednání se zákazníkem a zákazníkovi tyto dokumenty včetně

záznamu z jednání taktéž předat tak, aby bylo možno rekonstruovat rozhodovací proces při jednání účastníka řízení se zákazníkem s ohledem na dodržování povinnosti distribuovat pojištění s odbornou péčí.

41. Na základě příslušných ustanovení ZDPZ správní orgán shledal taktéž nedostatky spočívající v tom, že účastník řízení přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti nezavedl a neuplatňoval pravidla kontroly činnosti svých pracovníků, VZ a jejich pracovníků, což ve svém důsledku vedlo k výše uvedeným porušením ZDPZ resp. neodhalení porušení ZDPZ a nepřijetí vhodných opatření k nápravě ze strany účastníka řízení.

42. K povaze a závažnosti přestupku správní orgán uvádí, že jeho objektem, tedy zákonem chráněným zájmem, za který správní orgán ukládá sankci tímto příkazem, jsou primárně zájem na dodržování pravidel jednání osob, tj. dodržování podmínek výkonu činnosti, zejména tedy osob, které jednají za samostatného zprostředkovatele dle zákona o distribuci pojištění a zajištění, a dále správní orgán uvádí, že zákonem chráněným zájmem je čestné jednání a zohledňování práv a zájmů zákazníků samostatného zprostředkovatele pojištění.

43. Účastník řízení porušil několik povinností stanovených zákonem o distribuci pojištění a zajištění, které naplnily znaky několika přestupků, jedná se tak o vícečinný souběh nestejnorodý. Česká národní banka přihlíží k této skutečnosti jako k přitěžující okolnosti.

44. V projednávaném případě se jedná o přestupek založený na principu objektivní odpovědnosti, tedy odpovědnosti za výsledek, kdy se konkrétní zavinění nezkoumá.

45. Správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti, že účastník řízení již byla dvakrát Českou národní bankou uložena sankce²¹.

46. Správní orgán také přihlédl jako k polehčující okolnosti, že účastník řízení v průběhu kontroly Českou národní bankou deklaroval odstranění některých z vytýkaných nedostatků.

47. Správní orgán je přesvědčen, že s ohledem na represivní funkci sankce a generální prevenci je na místě uložit účastníkovi řízení za vytýkaná jednání peněžitou sankci tak, aby dala ostatním účastníkům trhu na vědomí, že vytýkaná jednání považuje za závažná porušení povinností, jejichž neplnění musí být trestáno a vynucováno.

48. Správní orgán zároveň přihlédl k majetkovým poměrům, které vyplývají z účetních závěrek účastníka řízení uveřejněných v obchodním rejstříku (poslední zde uložené údaje jsou za rok 2018)²². K 31.12.2018 činila výše vlastního kapitálu účastníka řízení 5 841 tis. Kč a zisk za účetní období roku 2018 dosáhl výše 582 tis. Kč.

49. Správní orgán s přihlédnutím k výše uvedeným skutkovým okolnostem považuje ukládanou pokutu ve výši 90 000 Kč za přiměřenou a adekvátní intenzitě zjištěného pochybení. Vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení není uložena sankce likvidační.

²¹ Viz https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2016_00148_CNB_573.pdf, a dále https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/Sp_2013_4_573.pdf

²² Viz <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=301605>

50. Ustanovení § 90 odst. 1 přestupkového zákona ve spojení s ustanovením § 150 odst. 1 správního řádu umožňuje správnímu orgánu v řízení z moci úřední uložit povinnost formou písemného příkazu. Správní orgán přistoupil k vydání příkazu, neboť v posuzovaném případě považuje skutková zjištění za dostatečná.

51. Ze všech výše uvedených důvodů pak správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

POUČENÍ

Proti tomuto příkazu lze podat odpor dle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu u sekce licenčních a sankčních řízení České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 8 dnů ode dne doručení tohoto příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje. Zpětvzetí odporu není přípustné. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. V případě podání odporu správní orgán poučuje účastníka řízení v souladu s ustanovením § 80 odst. 2 přestupkového zákona o jeho právu požádat o konání ústního jednání. Správní orgán není návrhem účastníka řízení ve věci konání ústního jednání vázán a ústní jednání nařídí, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci, nebo pro uplatnění práv účastníka řízení.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky